ACTIVIDADES | Núm. 1 | Xuño 2016

8-10 ANOS

EQUIDADE DE XÉNERO

CONTOS PARA VIVIR, CONTOS PARA PENSAR

kaleidoskópio

OXFAM Intermón

Contos para vivir, contos para pensar

Chámome Meriem, son marroquí e teño 9 anos. Gústame moito o fútbol e xogar no parque cos meus amigos e amigas.

Agora gustaríame presentarvos os meus amigos da escola: Hannah, Chen e Gotzone. Teño moitos amigos e amigas na escola, mais case sempre é con este grupiño con quen máis xogo.

Eu e Gotzone adoraaamos xogar ao fútbol no recreo. Xogamos moitas veces cos nosos compañeiros e compañeiras, aínda que ao principio custou un pouco, porque nos dicían que non sabíamos xogar. Mais demostrámoslles que iso non era certo! Aínda lembro un mini torneo que xogamos no patio en que Gotzone marcou un gol tan forte que o gardameta caeu de cu ao chan.

Agora temos un problema no recreo e é que, aínda que o noso patio non é pequeno, somos tantos e queremos facer tantas cousas que non cabemos. Hai alumnos e alumnas que queren xogar a apañar, outros que queremos xogar fútbol, outros que queren xogar voleibol, outros queren facer coreografías e danzar... En definitiva, non cabemos e acabamos moitas veces pelexando un pouco. Axudádenos a solucionar o problema?

ACTIVIDADE*

Que opinades sobre o que nos ocorre no recreo? Ocórrevos o mesmo no voso patio? Ocórrenvos outras cousas? Falade na aula sobre o que ocorre no voso patio na hora do recreo.

Entre todo o grupo, poderiades elaborar unha lista de xogos para xogar durante o recreo no voso centro e pensar cómo sería o voso patio ideal?

-
-
-
-
-
-
-
-

Podedes facer un debuxo do voso patio ideal. Con todos os debuxos, podedes facer un mural na vosa aula.

* Orientacións para desenvolver todas as actividades da guía didáctica.

Xogar fútbol é cousa de mozos?

Estou nesta escola desde cativiña, mais Gotzone chegou no ano pasado. Contoume que na escola en que estaba había un equipo de fútbol, un de baloncesto e outro de voleibol. Mais o que máis me sorprendeu é que ela non podía xogar no equipo de fútbol porque era un equipo masculino. Se quería xogar algún deporte, tiña que ser voleibol, porque tiñan un equipo feminino en que non podían xogar rapaces.

Sorprendeume moitísimo, pois nesta escola todos podemos xogar no equipo que queiramos e xogamos mozos e mozas indistintamente fútbol, voleibol ou baloncesto.

ACTIVIDADE

Vós credes que isto é xusto? Credes que existen xogos ou deportes de mozos e xogos ou deportes de mozas? É xusta esta situación?

Falade na aula sobre o que pensades e escribide aquí as vosas conclusións:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A folga de mamá

Ola! Son Hannah, teño 10 anos e son italiana. Adoro danzar rap e ler historias de medo. Non me gusta demasiado estudar, e teño un irmán maior a quen tampouco lle gusta demasiado e unha cativiña que aínda nin fala.

En casa vivimos miña nai, meu irmán, miña irmá pequena e máis eu. Meu pai morreu hai uns anos. Foi un momento moi triste e duro, mais aos poucos comezamos a nos recuperar da tristeza aínda que non o esquecemos en ningún momento...

A verdade é que meu irmán e máis eu somos un pouco desastrosos. O noso cuarto é unha completa desorde, coa roupa deitada de calquera forma, os zapatos fóra do armario e algúns cheos de lama, os cadernos amoreados sobre as cadeiras, a mesa de estudo chea de cómics, os bolígrafos perdidos, pezas de xogos espalladas por todo o cuarto... Ademais, como di miña nai, non somos ningún exemplo para nosa irmá pequena. Na escola, a verdade é que tampouco somos moi bos estudantes.

Mais no domingo pasado, ao regresar do parque e entrar en casa, topamos cunha gran sorpresa. Na entrada do corredor había unha pancarta que dicía:

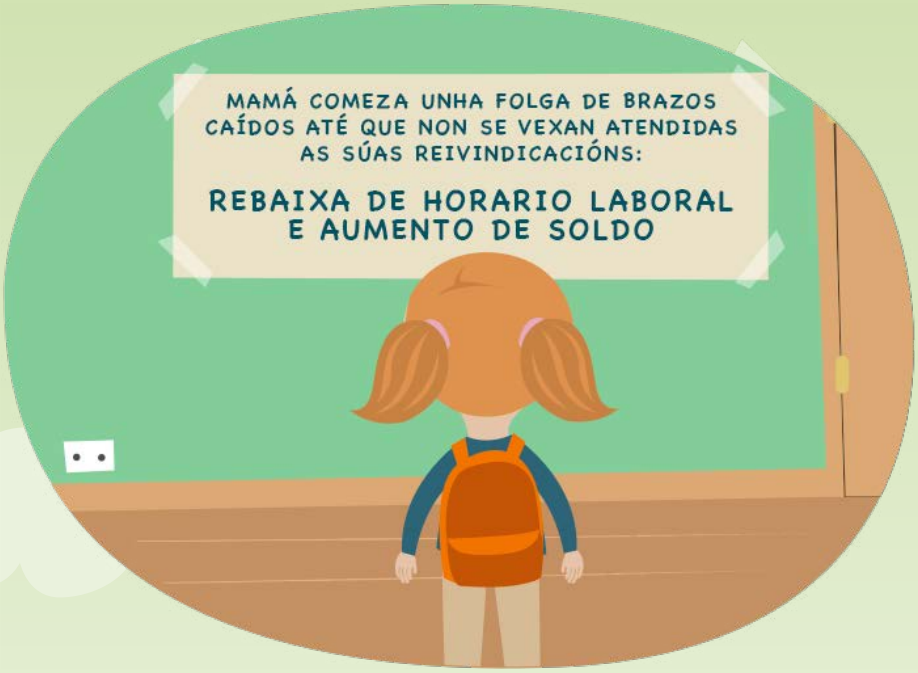

Comezamos a rir e pregunteille a meu irmán que qué quería dicir reivindicacións, folga e horario laboral. Vaites! Finalmente entendín que mamá nos quería gastar unha broma. Se non facía ela o traballo da casa, quen o ía facer? E o do salario era aínda máis divertido porque ela non cobraba nada por limpar, guisar, lavar e pasar o ferro. Esas eran unhas obrigacións súas que ninguén discutía.

Na sala encontramos mamá deitada no sofá. Estaba a ler un libro mentres ouvía música. Levantou a ollada e díxonos: "A pequena e máis seu xa comemos. Vós preparade o que queirades".

Isto é, que o da folga ía en serio, non era broma. Na cociña non había nada preparado, así que nos fixemos un bocadillo.

No noso cuarto estaba todo igual. Quero dicir que como o deixáramos á mañá. As camas sen facer, a roupa deitada no piso... En fin, un desastre! Para colmo, miña nai falaba por teléfono coas súas amigas para ir ao cinema á noite.

Esa noite foi unha das nosas peores noites, buscando restos de comida no frigorífico e cheirando o "fedor" da roupa sucia e das zapatillas de deporte espalladas polo cuarto.

Mais o día seguinte foi aínda peor. Para non ter que fregar a louza, tomamos leite frío e galletas. Ao regresar da escola, mamá e nosa irmá pequena xa comeran, así que tivemos que nos preparar novamente un bocadillo. E vimos con horror cómo a montaña de louza sucia crecera na pía. Ademais, o pan estaba duro e xa non había ningunha froita.

Á noite friximos uns ovos e a tixola pasou a facer parte do montón de louza sucia.

Non vos falei do cuarto de baño, mais asegúrovos que despois destes días estaba noxento. A montaña da pía continuaba a crecer e o balde do lixo tamén. Había poeira por todas as partes e o frigorífico estaba baleiro...

Mamá continuaba no sofá como se non vise nada do que estaba a ocorrer. Meu irmán e máis eu reunímonos baixo a pancarta do corredor e falamos un pouco sobre a situación. Puxémonos de acordo e escribimos unha pancarta máis pequeniña que dicía: QUEREMOS PARLAMENTAR. Ao pouco tempo, apareceu unha mensaxe de mamá:

ACTIVIDAD

Propóñovos formar pequenos grupos para falar sobre cómo credes que acabou esta historia e sobre cómo vos organizades en casa para realizar as tarefas domésticas.

Todas as persoas da casa colaborades da mesma forma? Como vos organizades? É xusto organizarvos así?

E, agora, explícovos o final da historia:

Despois de ver a resposta de mamá, reunímonos os tres no cuarto de estar. Meu irmán comezou a conversa:
–Mamá, queremos pór fin a esta situación e é por iso que queremos saber cómo o podemos conseguir.
–Está ben. En principio, tedes que me axudar a pór en orde a casa. A diario, antes de ir á escola, debedes deixar as vosas camas feitas e ordenar o cuarto de durmir e o cuarto de baño. Por veces, ir comprar o pan á mañá. Ao mediodía, pór e retirar a mesa. Á noite, deitar o lixo. Os sábados, axudarme a subir a compra da semana e preparar a cea – dixo nosa nai.

Era aterrador ouvir tanta tarefa, mais vimos que non nos ficaba máis remedio e aceptamos.

Xa marchabamos contentos cando mamá dixo:
–Xa falamos de cómo íamos distribuír o traballo, mais non falamos do aumento de salario.

Non entendíamos nada. O salario obtense se un traballa fóra da súa casa, non é? Mais na súa propia casa, como ía recibir un salario?
–Mamá, que queres dicir co do aumento de salario?– pregunteille eu.
–Moi fácil. O salario que quero ter son as vosas notas. Se estades dispostos a estudar, cancelo a folga; se non, fágoa indefinida. Vós decidides.
–Mamá, iso temos que pensalo porque non vai ser fácil– respondín.
–Está ben– respondeu mamá.

Marchamos os dous do cuarto a falar sobre a cuestión. Estábamos moi asustados e preocupados, dubidando sobre se éramos capaces de cumprir o que mamá nos propuxera. Teríamos que nos organizar un montón: as tarefas da casa, as da escola, estudar e... aprobar. Que pretendería mamá con iso?

Finalmente entendemos que, con iso, mamá mostraba que se preocupaba por nós e decidimos aceptar. Así acabou finalmente a folga de mamá. Desde entón, os tres distribuímonos as tarefas do lar; ademais, claro está, de estudar e ter boas notas para o "salario" de mamá.

Tarefas en casa, quen fai que?

ACTIVIDADE

Anímovos a facer unha investigación para saber cómo é a distribución de tarefas. Nesta táboa, anotade o total de homes e mulleres e comentade na aula os resultados das enquisas.

ACTIVIDADE	NENAS	NENOS	MULLERES	HOMES
Lavar a roupa				
Facer as camas				
Coser				
Pendurar un cadro ou facer pequenas melloras na casa (montar un móbel, pór unha lámpada, etc.)				
Xestionar os recibos e outros papeis (obter o pasaporte, pedir unha bolsa, etc.)				
Arranxar avarías simples (unha billa, unha toma de corrente, etc.)				
Deitar o lixo				
Levarme ao médico				
Asistir ás reunións da escola				
Chamar outros familiares				

ACTIVIDADES	NENAS	NENOS	MULLERES	HOMES
Recoller e ordenar				
Lembrarse dos aniversarios				
Limpar os cuartos de baño				
Varrer a casa				
Fregar o piso				
Limpar vidros				
Facer a compra				
Pensar o que imos comer				
Ficar na casa cando alguén está doente				
Facer a comida				
Pór a mesa				
Pasar o ferro				
Preparar o almorzo				
Estender a roupa e recollela				

ACTIVIDADE

O que descubristes sobre a distribución de tarefas na vosa casa?
Podedes comentar na aula os resultados das enquisas.

Queremos tomar decisións

Chámome Chen, teño 9 anos e son de Nicaragua, un país da América Central moi bonito. Adoro ler, ver filmes e escribir historias. Non me gusta naaada o fútbol, nin velo, nin practicalo.

Meriem, Gotzone, Hannah e máis eu somos moi amigos. Mais case nunca xogamos xuntos no recreo, porque Meriem e Gotzone adoran xogar fútbol e, cando hai torneos no patio, non hai quen as vexa.

En troca, Hannah e máis eu si pasamos longos tempos xuntos no recreo. Escribo moitas historias e ela adora que llas conte. Mais Hannah é moi esixente e non quere saber nada de princesas nin de príncipes. Di que está farta de princesas rescatadas e de príncipes bonitos. Faime rir moito.

Por iso escribinlle varios contos, como o da princesa que quería ser bombeira, o do león que quería ser vexetariano e o do príncipe que sempre choraba... Hannah adóraos.

Aínda que me gusta contar e inventarme estas historias, sempre o fago ás agochadas. Dáme medo que os meus compañeiros e compañeiras se burlen de min, e que me digan que o que me gusta é cousa de mozas.

ACTIVIDADE

Que credes que debo facer? Debo agocharme porque me gusta escribir? Ou debo explicalo, aínda que corra o risco de que se burlen de min? Credes que é unha cousa de mozas? Ocorreuvos algunha vez algo parecido?

Comentádeo entre todos e todas e anotade aquí as vosas reflexións e conclusións:

.....

.....

.....

.....

Finalmente, comentei aos meus colegas da aula que non quería xogar ao fútbol porque non me gustaba. Que o que quería era poder ir á biblioteca durante o recreo para ler e escribir contos.

Ao principio, olláronme de forma un pouco rara. Pouco despois dixéronme que xa sabían que non me gustaba o fútbol e que non ocorría nada, ademais de que era moi mao xogando, e todos riron. Así descubrín tamén que a outros compañeiros e compañeiras da aula lles ocorría o mesmo.

Pedimos ao noso mestre poder ir á biblioteca durante o recreo un día por semana... e dixo que si! Agora todos os martes vou á biblioteca. Pouco a pouco, máis nenos e nenas anotáronse para vir, e decidimos que nese día nos dedicaremos a nos contar os contos que limos ou escribimos. Tamén estamos a nos preparar para os representar na aula!

O noso conto

ACTIVIDADE

Que vos parece se entre todos e todas escribides o voso propio conto e despois o representades?

Para escoller un tema para o conto, lembrade todas as historias que vimos e todo o que falamos. Propóñovos estes tres:

- Un conto sobre o fútbol, o recreo e promover que non existan xogos de nenas nin xogos de nenos.
- Un conto sobre cómo as tarefas da casa son responsabilidade de toda a familia.
- Un conto en que os príncipes e as princesas non sexan os de de sempre. Este vídeo pódevos axudar: **Principiñas e Princesiños, https://youtu.be/bGkR-UF0mSo**

Para crear os personaxes, dividídevos en grupos e comezade creando varios personaxes en función da historia que queirades. Pensádeo ben, facede voso debuxo e definide a súa personalidade: qué cousas lle gustan e qué cousas non lle gustan, de ónde son, cántos anos teñen, etc.

E cos personaxes seleccionados e o tema decidido, xa podedes comezar a inventar o voso conto.

Ficha de personaxes

#01

Nome: .....

.....

Sexo: .....

Idade: .....

De ónde é: .....

.....

O qué fai (Vai á escola? Traballa?): .....

.....

Qué lle gusta: .....

.....

.....

Qué non lle gusta: .....

.....

.....

Outras ideas sobre o personaxe: .....

.....

Até sempre!

Meriem e máis eu conseguimos conseguimos que no recreo se fagan veces. Agora xogamos fútbol luns, mércores e venres. Aínda que é un pouco pesado non poder xogar cada día, estamos de acordo porque así todos temos espazo para xogar. Deste xeito, os martes podo ir á biblioteca con Chen, adoro escoitar as súas historias!

Hannah agora está a aplicarse máis nos estudios e axuda en casa, aínda que ás veces lle custa un pouco. mais cando lembra a folga de súa nai, colabora e recolle sen o dubidar, e seu irmán fai o mesmo.

Meriem, Chen, Hannah e máis eu esperamos que vos axudáramos a entender e aprender moitas outras cousas. É importante que todo o que reflexionamos poidamos compartilo e contalo a outras persoas. Animádesvos?

ATÉ SEMPRE, AMIGOS E AMIGAS!

Podedes explicar o voso conto ás outras aulas,ás vosas familias... Podedes colocalo no blog da escola, na revista... onde creades que máis persoas poidan coñecer o que aprendestes.

Grazas a que moitas persoas loitaron por facer o que queren, as cousas foron mudando.

Cantas máis persoas saiban que os homes e as mulleres debemos ter os mesmos dereitos e as mesmas posibilidades, as cousas mudarán máis rápido.

kaleidoskópio

OXFAM Intermón